

Anonymizované znenie

Preklad

C-266/19 – 1

Vec C-266/19

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

29. marec 2019

Vnútroštátny súd:

Bundesgerichtshof

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

7. marec 2019

Žalobkyňa:

EIS GmbH

Žalovaný:

TO

BUNDESGERICHTSHOF (Spolkový súdny dvor, Nemecko)

UZNESENIE

[*omissis*]

V právnom spore

EIS GmbH, [*omissis*]

žalobkyňa, žalovaná v konaní o vzájomnej žalobe a navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku „Revision“,

[*omissis*]

proti

TO, [*omissis*]

žalovanému, žalobcovi v konaní o vzájomnej žalobe a odporcovi v konaní o opravnom prostriedku „Revision“,

[*omissis*]

Prvý občianskoprávny senát Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) na základe ústneho pojednávania z 20. decembra 2018 [*omissis*]

rozhodol:

- I. Konanie sa prerušuje.
- II. Súdnemu dvoru Európskej únie sa predkladá návrh na začatie prejudiciálneho konania o týchto otázkach týkajúcich sa výkladu článku 6 ods. 1 písm. h) a ods. 4 v spojení s časťou A prílohy I smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov (Ú. v. EÚ L 304, 2011, s. 64):
 1. Je telefónne číslo v zmysle pokynov na vyplnenie v rámci vzorových pokynov na odstúpenie od zmluvy podľa časti A prílohy I smernice 2011/83/EÚ „prípadne“ doplnené [„k dispozícii“ – *neoficiálny preklad*], ak obchodník uvedie telefónne číslo v rámci tiráže alebo ho jasne a jednoznačne zobrazí na úvodnej stránke svojej internetovej stránky?
 2. Je telefónne číslo v zmysle pokynov na vyplnenie v rámci vzorových pokynov na odstúpenie od zmluvy podľa časti A prílohy I smernice 2011/83/EÚ „prípadne“ doplnené

[„k dispozícii“ – *neoficiálny preklad*], ak obchodník síce používa telefónnu prípojku na obchodné účely, ale nie na uzatváranie zmlúv na diaľku, a preto ani na účely vrátenia plnenia zo zmlúv uzavretých na diaľku v podobe prevzatia vyhlásení o odstúpení od zmluvy?

Odôvodnenie:

- 1 I. Žalobkyňa listom advokáta z 29. decembra 2014 upozornila žalovaného, ako svojho konkurenta v internetovom predaji s erotickými pomôckami, vo veci použitia nesprávneho poučenia o odstúpení od zmluvy a vo veci reklamy s výsledkami testu. V tejto súvislosti ho vyzvala, aby pod hrozbou trestu podal vyhlásenie o zdržaní sa činnosti a nahradil trovy upozornenia vo výške 612,80 eura.
- 2 Žalovaný 8. januára 2015 podal vyhlásenie o zdržaní sa činnosti pod hrozbou trestu. Listom advokáta z 12. januára 2015 potom upozornil žalobkyňu, pričom namietal, že žalobkyňa v poučení o odstúpení od zmluvy na svojej internetovej stránke neuviedla telefónne číslo. Náklady na advokáta v súvislosti s upozornením vyčíslil tiež na 612,80 eura a vo svojom nároku na náhradu nákladov vyhlásil započítanie voči nároku na náhradu nákladov žalobkyne vyplývajúceho z upozornenia z 29. decembra 2014.
- 3 Žalobkyňa vo svojej následnej žalobe navrhovala, aby súd určil, že žalovaný nemá nárok na zdržanie sa a nárok na náhradu nákladov, ktoré si uplatňoval upozornením z 12. januára 2015. Okrem toho žiadala uhradenie nákladov svojho upozornenia z 29. decembra 2014. Žalobkyňa pritom tvrdila, že v tiráži svojej internetovej stránky uviedla telefónne číslo, ktoré používa. Toto telefónne číslo je okrem toho zobrazené v pätičke úvodnej stránky tejto internetovej stránky.
- 4 Žalovaný vo vzájomnej žalobe uplatňoval nárok na zdržanie sa konania, ktorý bol predmetom upozornenia z 12. januára 2015.
- 5 Žalobkyňa následne vyhlásila svoj návrh na určenie neexistencie tohto nároku na zdržanie sa konania za vybavený.
- 6 Landgericht (krajinský súd, Nemecko) žalobu zamietol a vzájomnej žalobe vyhovel. Odvolací súd odvolanie žalobkyne v podstate zamietol.
- 7 Žalobkyňa v opravnom prostriedku „Revision“, ktorého zamietnutie navrhuje žalovaný, naďalej trvá na svojich návrhoch uvedených v žalobe a vo vzájomnej žalobe, ktoré boli na predchádzajúcich stupňoch neúspešné.
- 8 II. Na to, aby mal opravný prostriedok „Revision“, ktorý podala žalobkyňa, úspech, je podstatné, či poučenie o odstúpení od zmluvy, ktoré žalobkyňa použila na svojej internetovej stránke a proti ktorému žalovaný namietal, porušilo § 312d ods. 1 prvú vetu Bürgerliches Gesetzbuch (občiansky zákonník, ďalej len „BGB“) a článok 246a § 1 ods. 2 prvú vetu bod 1 a druhú vetu v spojení s prílohou 1

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (zákon, ktorým sa zavádza občiansky zákonník, ďalej len „EGBGB“), a preto bolo v rozpore s hospodárskou súťažou podľa § 3 a § 4 bodu 11 Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (zákon o nekalej hospodárskej súťaži, ďalej len „UWG“ v starom znení). Závisí to od výkladu článku 6 ods. 1 písm. h) a odseku 4 v spojení s časťou A prílohy I smernice 2011/83/EÚ o právach spotrebiteľov (ďalej len „smernica 2011/83/EÚ“). Pred tým, ako sa rozhodne o opravnom prostriedku „Revision“, treba preto konanie prerušiť a získať prejudiciálne rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie podľa článku 267 ods. 1 písm. b) a ods. 3 ZFEÚ.

- 9 1. Spotrebiteľ má podľa § 312g ods. 1 BGB v prípade zmlúv uzavretých mimo prevádzkových priestorov (§ 312b BGB) a zmlúv uzavretých na diaľku (§ 312c BGB) právo na odstúpenie od zmluvy podľa § 355 BGB. Obchodník má podľa § 312d ods. 1 prvej vety BGB a článku 246a § 1 ods. 2 prvej vety bodu 1 EGBGB povinnosť informovať spotrebiteľa o podmienkach, lehotách a postupe výkonu práva na odstúpenie od zmluvy podľa § 355 ods. 1 BGB, ktoré spotrebiteľovi prináleží podľa § 312g ods. 1 BGB. Obchodník si môže túto informačnú povinnosť podľa článku 246a § 1 ods. 2 druhej vety EGBGB splniť tým, že v textovej forme dodá správne vyplnené vzorové pokyny na odstúpenie od zmluvy stanovené v prílohe 1. Vzorové pokyny na odstúpenie od zmluvy obsahujú túto poznámku: „Pri uplatnení práva na odstúpenie od zmluvy nás (2) musíte informovať o svojom rozhodnutí odstúpiť od tejto zmluvy jednoznačným vyhlásením (napríklad listom zaslaným poštou, faxom alebo e-mailom).“ V bode 2 pokynov na vyplnenie je uvedené: „Doplňte meno/názov, adresu a prípadne [ak je k dispozícii – *neoficiálny preklad*] Vaše telefónne číslo, faxové číslo a e-mailovú adresu.“
- 10 Uvedené ustanovenia slúžia na prebratie článku 6 ods. 1 písm. h) a odseku 4 v spojení s časťou A prílohy I smernice 2011/83/EÚ do nemeckého práva, a preto sa majú vykladať v súlade s týmito ustanoveniami. V tejto súvislosti treba zohľadniť, že cieľom smernice 2011/83/EÚ je podľa jej článku 4 a odôvodnenia 7 úplná harmonizácia tam uvedených aspektov ochrany spotrebiteľa. Členské štáty preto v tejto oblasti nesmú zachovať alebo zaviesť ani prísnejšie, ani menej prísne právne predpisy [*omissis*]. Predmetné ustanovenia smernice sa v podstate zhodujú s príslušnou právnou úpravou nemeckého práva a znejú takto:
- 11 Predtým, ako sa zmluva uzavretá na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov stane pre spotrebiteľa záväznou, obchodník mu podľa článku 6 ods. 1 písm. h) smernice 2011/83/EÚ v prípade existencie práva na odstúpenie od zmluvy poskytne informácie o podmienkach, lehotách a postupe výkonu tohto práva podľa článku 11 ods. 1 smernice. Tieto informácie možno podľa článku 6 ods. 4 prvej vety smernice 2011/83/EÚ poskytnúť prostredníctvom vzorových pokynov na odstúpenie od zmluvy, ktoré sa uvádzajú v časti A prílohy I. Podľa článku 6 ods. 4 druhej vety smernice 2011/83/EÚ tieto požiadavky na informácie sú splnené, ak obchodník správne vyplní a dodá tieto pokyny spotrebiteľovi. Vzorové pokyny na odstúpenie od zmluvy obsahujú túto poznámku: „Pri uplatnení práva na odstúpenie od zmluvy nás (2) musíte informovať o svojom

rozhodnutí odstúpiť od tejto zmluvy jednoznačným vyhlásením (napríklad listom zaslaným poštou, faxom alebo e-mailom).“ V bode 2 pokynov na vyplnenie v časti A prílohy I je uvedený: „Doplňte meno/názov, adresu a prípadne [ak je k dispozícii – *neoficiálny preklad*] Vaše telefónne číslo, faxové číslo a e-mailovú adresu.“

- 12 2. V spornom prípade žalobkyňa na splnenie informačných povinností použila vzorové vyhlásenie o odstúpení od zmluvy. Na určenom mieste informačného formulára neuviedla žiadne telefónne číslo napriek tomu, že podľa zistenia odvolacieho súdu nesporne mala telefónnu prípojku používanú na obchodné účely. Žalobkyňa v tejto súvislosti podľa konštatovania odvolacieho súdu uviedla, že telefónne číslo uviedla v rámci svojej tiráže; telefónne číslo, ktoré používa, je okrem toho jasne a jednoznačne zobrazené v pätičke úvodnej stránky jej internetovej stránky. Žalobkyňa ďalej v odôvodnení opravného prostriedku „Revision“ odkázala na svoje tvrdenie, ktoré uviedla na prvom stupni a proti ktorému žalovaný nenamietal, že neuzatvára žiadne zmluvy cez telefón; zastáva názor, že telefónnu prípojku preto ani nemusí na účely vrátenia plnenia zo zmlúv uzavretých na diaľku v podobe prevzatia vyhlásení o odstúpení od zmluvy uviesť.
- 13 a) Vzniká preto otázka, či je telefónne číslo v zmysle pokynov na vyplnenie v rámci vzorových pokynov na odstúpenie od zmluvy podľa časti A prílohy I smernice 2011/83/EÚ „prípadne“ doplnené [„k dispozícii“ – *neoficiálny preklad*], ak obchodník uvedie telefónne číslo v rámci tiráže alebo ho jasne a jednoznačne zobrazí na úvodnej stránke svojej internetovej stránky (prvá prejudiciálna otázka). Podľa vnútroštátneho súdu treba na túto otázku odpovedať kladne.
- 14 Obchodník, ktorý uvedie telefónne číslo v rámci tiráže alebo ho jasne a jednoznačne zobrazí na úvodnej stránke svojej internetovej stránky, vzbudzuje tým voči spotrebiteľovi dojem, že cez toto telefónne číslo s ním môže spotrebiteľ nadviazať kontakt a podávať vyhlásenia. Pokiaľ takýto obchodník nevysvetlí adekvátnou poznámkou, že toto telefónne číslo nie je určené na prevzatie vyhlásení o odstúpení od zmluvy, musí sa držať dojmu, ktorý vzbudil, že telefónne číslo možno použiť aj na podanie vyhlásení o odstúpení od zmluvy. Takéto telefónne číslo je potom v zmysle pokynov na vyplnenie v rámci vzorových pokynov na odstúpenie od zmluvy podľa časti A prílohy I smernice 2011/83/EÚ „prípadne“ doplnené [„k dispozícii“ – *neoficiálny preklad*] a musí byť doplnené na určené miesto v rámci vzorových pokynov na odstúpenie od zmluvy.
- 15 b) Ďalej vzniká otázka, či je telefónne číslo v zmysle pokynov na vyplnenie v rámci vzorových pokynov na odstúpenie od zmluvy podľa časti A prílohy I smernice 2011/83/EÚ „prípadne“ doplnené [„k dispozícii“ – *neoficiálny preklad*], ak obchodník síce používa telefónnu prípojku na obchodné účely, ale nie na uzatváranie zmlúv na diaľku, a preto ani na účely vrátenia plnenia zo zmlúv uzavretých na diaľku v podobe prevzatia vyhlásení o odstúpení od zmluvy (druhá

prejudiciálna otázka). Podľa vnútroštátneho súdu treba aj na túto otázku odpovedať kladne.

- 16 Telefónne číslo je v zmysle pokynov na vyplnenie v rámci vzorových pokynov na odstúpenie od zmluvy podľa časti A prílohy I smernice 2011/83/EÚ „prípadne“ doplnené [„k dispozícii“ – *neoficiálny preklad*], ak obchodník používa telefónne číslo na obchodné účely. Okolnosť, že obchodník telefónne číslo používané na obchodné účely nepoužíva na uzatváranie zmlúv na diaľku, neodôvodňuje skutočnosť, že obchodník nie je pripravený prostredníctvom tohto telefónneho čísla prevziať vyhlásenia o odstúpení od zmluvy.
- 17 Proti vyššie uvedenému posúdeniu nesvedčia ani úvahy, na základe ktorých vnútroštátny súd v uznesení o začatí prejudiciálneho konania vo veci „systému spätného volania“ považoval za pochybné, či aj také komunikačné prostriedky patria medzi komunikačné prostriedky, ktoré v podniku existujú v zmysle článku 6 ods. 1 písm. c) smernice 2011/83/EÚ, ktoré obchodník používa výlučne na iné účely ako na nadviazanie kontaktu so spotrebiteľmi v rámci uzatvárania zmlúv na diaľku ([*omissis*] [*omissis*] vec C-649/17).
- 18 Vnútroštátny súd sa v spomínanom prípade domnieval, že proti takému výkladu výrazu „ak je k dispozícii“ svedčí, že obchodník by bol v tomto prípade, keby začal uskutočňovať predaj na diaľku, fakticky nútený zmeniť štruktúru svojho podniku a pravdepodobne zamestnať ďalších zamestnancov, aby sa prostredníctvom telefónnych a faxových prípojok, ktoré doposiaľ slúžili výlučne na komerčnú a úradnú komunikáciu, mohli riešiť aj otázky spotrebiteľov súvisiace s uzatváraním zmlúv o predaji na diaľku. S domnienkou takejto rozsiahlej povinnosti poskytovať informácie by bol nutne spojený zásah do slobody obchodníka stanoviť štruktúru podniku, ktorá je chránená podľa článku 16 a článku 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie. V každom prípade, ak obchodník pri uzatváraní zmlúv na diaľku používa iné komunikačné prostriedky, ktoré sami osebe spĺňajú potreby spotrebiteľa, pokiaľ ide o rýchle nadviazanie kontaktu a efektívnu komunikáciu v zmysle článku 6 ods. 1 písm. c) smernice 2011/83/EÚ, bolo by v rozpore s cieľom tejto smernice vyjadreným v jej odôvodnení 4, ktorým je vytvorenie správnej rovnováhy medzi vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľa a konkurencieschopnosťou podnikov, ak by sa výraz „gegebenenfalls“ (ak sú k dispozícii) chápal v tom zmysle, že obchodník musí informácie poskytnúť prostredníctvom každého komunikačného prostriedku, ktorý naozaj existuje v jeho podniku, bez ohľadu na to, či ho používa v rámci predaja svojich výrobkov na základe zmlúv uzavretých na diaľku [*omissis*].
- 19 Problematika, ktorú vnútroštátny súd v tejto súvislosti prediskutoval, sa týka všeobecných predzmluvných informačných povinností upravených v článku 6 ods. 1 písm. c) smernice 2011/83/EÚ, ktoré majú v prípade eventuálnych otázok spotrebiteľov v súvislosti s uzatváraním zmlúv na diaľku plniť osobitne vyškolení pracovníci. Naproti tomu v spornom prípade ide iba o prijatie vyhlásení o odstúpení od zmluvy v podniku žalobkyne a ich dokumentáciu. Tieto činnosti vo všeobecnosti nevyžadujú vyššie náklady v podniku, ktorému je vyhlásenie

o odstúpení od zmluvy adresované, ako v prípadoch, keď sa odstúpenie od zmluvy vykoná listom alebo vrátením tovaru s príslušným sprievodným vyhlásením. Pochybnosti, ktoré [omissis] [vo veci C-649/17] v súvislosti s otázkou, či aj také komunikačné prostriedky patria medzi komunikačné prostriedky, ktoré v podniku existujú, ktoré obchodník doposiaľ používal výlučne na iné účely, napríklad na komunikáciu s obchodníkmi alebo úradmi, viedli vnútroštátny súd k podaniu návrhu na začatie prejudiciálneho konania, preto v prejednávanom prípade nevznikajú.

[omissis]

PRACOVNÝ DOKUMENT